MALTA

QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI

Seduta tas-7 ta' Marzu, 2008

Citazzjoni Numru. 36/2006

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat ir-rikors ġuramentat ippreżentat fis-6 ta’ Frar, 2006 li permezz tiegħu l-attriċi esponiet bir-rispett:

1. Illi l-attriċi kienet iżżewġet lill-konvenut B fl-10 ta’ Mejju, 1994.

2. Illi minn dan iż-żwieġ huma ma kellhom l-ebda wild.

3. Illi sa mill-bidu taż-żwieġ, hija bdiet tinduna li l-konvenut ma kienx dik il-persuna li hija kienet ħasbet li kien. L-imġieba tiegħu ma kinitx dik ta' raġel li kien daħal għaż-żwieġ lest jieħu ħsieb u jerfa' r-responsabbilta' ta' dak li kien daħal għalih, bi ksur ta' l-Artiklu 19 (1) (c) ta' l-Att taż-żwieġ.

4. Illi dawn il-kwalitajiet tal-konvenut, li mix-xorta tagħhom fixxklu drastikament il-ħajja miżżewġa tal-partijiet, juru li l-attriċi kienet ġiet imqarrqa u l-kunsens tagħha kien vizzjat minħabba dan il-qerq mill-konvenut, bi ksur ta' l-Artiklu 19 (1) (d) tal-Kapitlu 255.

5. Illi tul iż-żwieġ il-konvenut ġab ruħu b'mod li juri li huwa ma kellux il-kwalitajiet biex jassumi l-obbligazzjonijiet ta' raġel miżżewweġ. Huwa kien jonqos bl-aġir tiegħu fid-doveri lejn martu u l-familjari tagħha.

6. Illi l-konvenut kellu difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tiegħu, kif ukoll anomalija psikoloġika serja li kienet tagħmilha impossibbli għalih li jaqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ.

7. Illi l-konvenut kien ibati minn impotenza relattiva *vis-à-vis* il-mara tiegħu u naqas mid-doveri konjugali lejha bi ksur ta' l-Artiklu 19 (1) (e) tal-Kapitlu 255.

Għaldaqstant jgħid il-konvenut l-għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti tiddikjara li ż-żwieġ tal-partijiet iċċelebrat fl-10 ta' Mejju, 1994:

1. Huwa null u bla ebda effett u dana minħabba li l-kunsens ta' l-attriċi kien vizzjat peress li hija kienet imqarrqa dwar kwalitajiet tal-konvenut li fixxklu serjament il-ħajja miżżewġa, bi ksur ta' l-Artiklu 19 (1) (c), u

2. Huwa null u bla effett peress li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat minħabba difett serju ta' diskrezzjni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, u fuq id-drittijiet u dimirijiet essenzjali tagħha kif ukoll b'anomalija

psikoloġika serja li tagħmilha impossibbli għalih li jaqdi l-obbligazzjonijiet taż-żwieġ bi ksur ta' l-Artiklu 19 (1) (d), u

3. Huwa null u bla effett minħabba impotenza relattiva ta' l-attur kif provdut fl-Artiklu 19 (1) (e) tal-Kapitlu 255.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut ma ppreżentax risposta ġuramentata u għalhekk huwa kontumaċi skond il-liġi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi, u r-rapport ta' l-espert legali Dr. Yana Micallef Stafrace li kien ġie ppreżentat fil-kawża ismijiet inversi.

Rat il-verbal tas-seduta ta' l-4 ta' Frar, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1994 a bażi ta' l-Artiklu 19(1) (c) (d) u (e) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut huwa kontumaċi kif *gia'* ingħad; iżda kif dejjem irritenew il-Qrati Maltin; "*F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta*

ċara u mingħajr dubju." Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

Is-sub-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (c) – qerq dwar il-kwalita' tal-parti l-oħra;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (e) – impotenza da parti tal-konvenut.

Mill-provi anke *prima facie* jidher li t-talba attriċi hija ġustifikata fir-rigward ta' l-ewwel żewġ istanzi. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

"*Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieg huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.*

Is-sub-inċiż (d) fuq imsemmi jsemmi wkoll li ż-żwieġ ikun null jekk ikun affettwat b'anomalija psikoloġika serja u tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ. Ta' min jenfasizza hawn li l-liġi tagħna tirrikjedi li l-anomalija psikoloġika tkun tali li tagħmilha impossibbli u mhux sempliċement diffiċli li wieħed jaqdi l-obbligazzjonijet essenzjali taz-żwieġ jew inkella li jassumi l-istess obbligazzjonijiet essenzjali taz-żwieġ."

Fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); "*B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser sempliċement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-*

mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ." F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995).

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; "*Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jiġifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.*"

Mingħajr ma wieħed jidħol fid-dettall, speċjalment mill-mod kif il-partijiet kienu jipprattikaw l-attivita' sesswali bejniethom jidher ċar illi l-konvenut ma kienx ippreparat għaż-żwieġ, u huwa ċar li ż-żwieġ għandu jiġi annullat. Kif *gia'* ingħad fil-każ odjern il-Qorti ssib li anke f'dawn il-parametri t-talba għall-annullament hija ġustifikata għaliex kien jeżisti difett serju ta' diskrezzjoni da parti tal-konvenut.

Għal dawn il-motivi l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ ċelebrat bejn il-partijiet fl-10 ta' Mejju, 1994. L-ispejjeż jitħallsu mill-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-------------------------------TMIEM--------------------------------